

et brudd på diskrimineringsforbudet. Så lenge det er behov for arbeidskraft i virksomheten, og arbeidstaker anses som kvalifisert for stillingen, vil hun ha rett på forlengelse selv om hun avviker foreldrepermisjon i den perioden det midlertidige ansettelsesforholdet gjelder. Hvis det er grunn til å tro at graviditet eller foreldrepermisjon har blitt tillagt betydning ved avgjørelsen om å ikke forlenge den midlertidige stillingen, har arbeidsgiver bevisbyrden. Det innebærer at det er opp til arbeidsgiver å sannsynliggjøre at årsaken til at den midlertidige stillingen ikke forlenges, ikke har sammenheng med graviditets- eller fødselsrelaterte forhold.

Rett til fast ansettelse etter tre år

Dersom en arbeidstaker har vært sammenhengende ansatt i en midlertidig stilling i mer enn tre år, skal vedkommende anses som fast ansatt. Ved beregning av ansettelsestiden, oppstår spørsmålet om det skal gjøres fradrag for graviditetsrelatert fravær og/eller den tiden vedkommende var ute i foreldrepermisjon. Tidligere var utgangspunktet at det skulle gjøres fradrag for fravær som skyldtes permisjon, sykdom eller militærtjeneste, ved beregning av det midlertidige ansettelsesforholdet. Denne regelen ble imidlertid ansett som diskriminerende og ble derfor endret i 2010. Dagens regelverk fastslår

at dersom en arbeidstaker har vært fraværende i løpet av det midlertidige ansettelsesforholdet, på grunn av graviditet eller foreldrepermisjon, skal det ikke gjøres fradrag for vedkommendes fravær ved beregning av ansettelsestiden. Den sammenhengende ansettelsestiden vil derfor ikke avbrytes ved fravær som følge av foreldrepermisjon. Dette viser at det særskilte diskrimineringsvernet mot kvinner i arbeidslivet har blitt ytterligere forsterket de siste årene.

Avgiftsadvokaten svarer

Ivan Skjæveland er advokat og partner i Deloitte Advokatfirma og er spesialist på avgiftsrett. Han har prosedert en rekke skatte- og avgiftssaker for domstolene, og har møterett for Høyesterett. Han er også en ofte benyttet foreleser innenfor sitt spesialområde, og vil i denne spalten svare på spørsmål knyttet til avgift. Ev. spørsmål kan sendes: iskjæveland@deloitte.no

Kan kjøper holdes erstatningsansvarlig for selgers manglende innbetaling av mva?

Hovedregelen

Hovedregelen er at kjøper ikke kan gjøres ansvarlig for selgers manglende innbetaling av mva. I 2009 ble det foreslått innført en bestemmelse om at kjøper skulle bli nektet fradrag når han visste at selger ikke kom til å innbetale avgiften, eller utviste grov uaktsomhet i den forbindelse. Departementet valgte å ikke gå videre med dette og sluttet seg til følgende vurdering fra direktoratet:

«Skattedirektoratet har vurdert forslaget nærmere og peker på at det strider mot det grunnleggende prinsippet i merverdiavgiftssystemet om at risikoen for selgers manglende innbetaling påligger staten og ikke kjøper.»

Vi har likevel noen unntak fra hovedregelen.

Private oppdragsgivere

I skattebetalingsloven § 16-50 har vi en bestemmelse om at private oppdragsgivere blir objektivt ansvarlige når tjenes-

tene er betalt kontant, og selger ikke oppkrever og innbetaler avgiften. Kjøper kan frigjøre seg fra ansvaret ved å betale via bank. Her hører det med at staten i tillegg mener at kjøper kan bli erstatningsansvarlig etter det ulovfestede culpabrunnlaget, dvs. hvis kjøper burde ha skjönt at selger opererte svart. Dette spørsmålet ligger nå til behandling på bordet til Høyesterett. Den private oppdragsgiveren har anført at han alltid kan frigjøre seg for erstatningsansvaret ved å betale via bank, og at skyldkravet uansett må være grov uaktsomhet og ikke bare simpel uaktsomhet.

Utenlandsk selger

I skattebetalingsloven § 16-30 har vi også en bestemmelse om at en rekke kjøpere kan bli holdt ansvarlige for utenlandsk selgers manglende innbetaling av norsk merverdiavgift. Dette ansvaret gjelder ikke for private oppdragsgivere eller for næringsdrivende som kan gjøre fradrag for mva.

Fradragsretten kan gå tapt

Kjøper kan også indirekte bli ansvarlig for selgers manglende innbetaling av avgift, ved å bli nektet fradrag for mva.

For det første har vi regler i mval. § 8-8 om at fradragsrett forutsetter at betalingen har skjedd via bank.

I tillegg har vi omfattende rettspraksis på at kjøper kan bli nektet fradrag når han har vært klar over at selger ikke kommer til å innbetale avgiften, som typisk vil være i tilfeller hvor det er interessefellesskap mellom selger og kjøper. Det samme gjelder når han har vært grovt uaktsom i denne forbindelse.